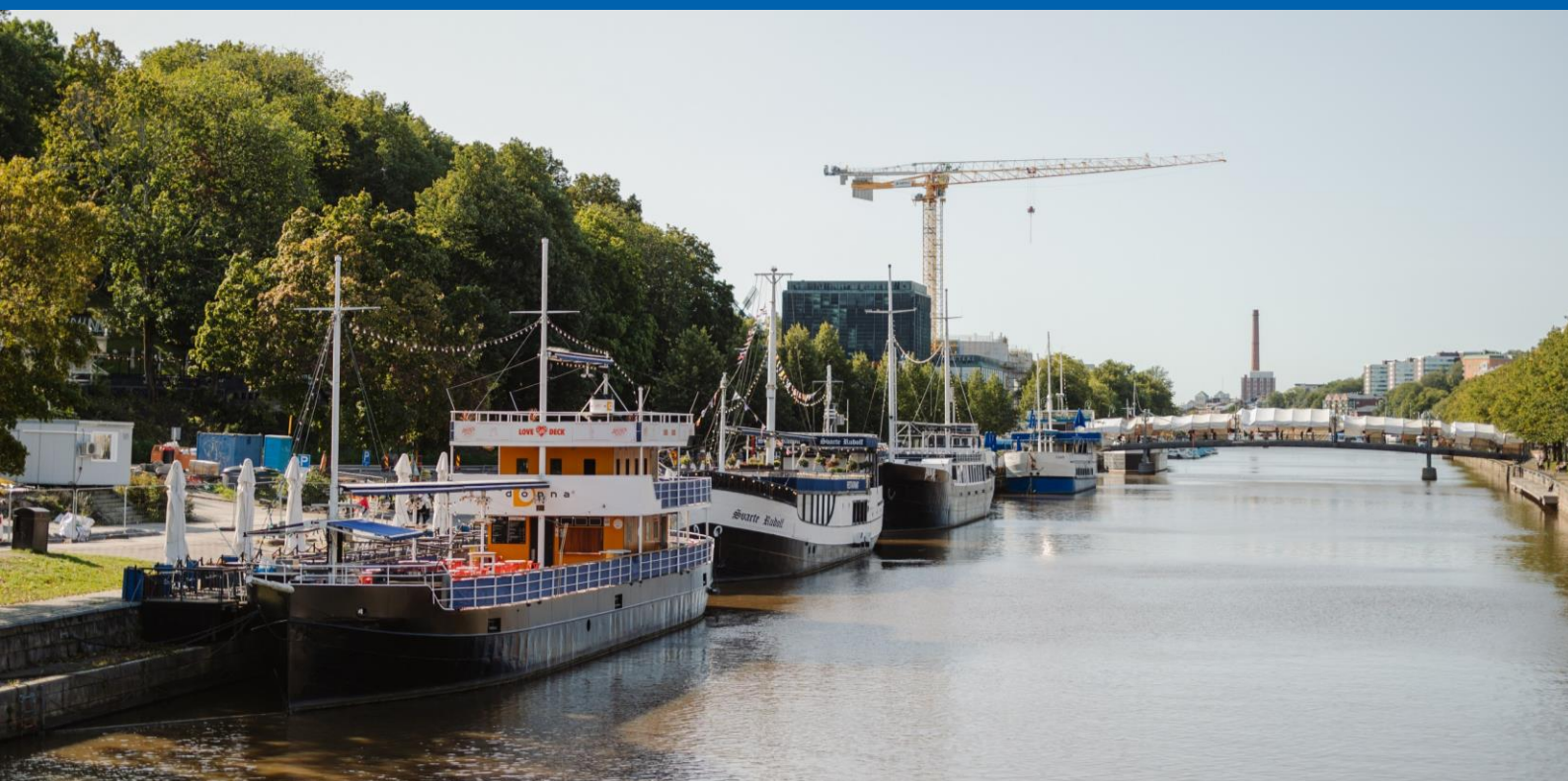

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2024

Turun kaupunki, Kaupunkiympäristö, ympäristönsuojelu

Vuonna 2024 toteutuneet kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyt valvontatehtävät sekä kaupungin ympäristönsuojelulle määräämät muut valvontatehtävät

Sisällys

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2024	4
Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa	4
Ympäristönsuojelun tietojärjestelmät	5
Ympäristönsuojelulaki	5
YSL 27 ja 28 §:n mukaiset ympäristöluvat	5
YSL 115 a §:n mukaiset yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat kohteet	7
YSL 116 §:n mukaiset rekisteröitävät kohteet	7
Toiminnot, joilta ei edellytetä ympäristölupaa	8
YSL 118 §:n mukaiset meluilmoitukset	9
YSL 119-120 §:n koeluonteinen toiminta ja poikkeukselliset tilanteet	9
YSL 151-153 §:n meluntorjunnan toimintasuunnitelma	9
Maaperän pilaantuneisuuden valvonta	10
YSL 16 luvun mukaisen jätevesien käsittelyn ja johtamisen valvonta viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla	11
Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (nitraattiasetus, 1250/2014) valvonta	12
Ympäristönsuojelumääräysten valvonta	12
Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen	13
Jätelaki	13
Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa	15
Jätelain mukaiset merkinnät jätehuoltorekisteriin	15
Suurten yleisötapauksien jätehuollon valvonta	15
Rakennusjätteet	15
Kierrätyspisteet	16
Jätteiden kansainväliset siirrot	17
Merenkulun ympäristönsuojelulaki	17
Vesilaki	17
Vesihuoltolaki	18
Kalastuksen valvonta ja kalastusluvat	18
Maa-aineslaki	19
Luonnonsuojelualueiden valvonta	19
Metsästyslupien valvonta	19

Maastoliikennelaki	19
Ulkoilulain mukaiset leirintäalueilmoitukset.....	20
Tutkintapyynnot	20
Yleinen lakisääteinen kehittäminen ja neuvonta	20
Arvio valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumisesta	21

Ympäristönsuojelun valvontaraportti

Raportin tuottaja: Kaupunkiympäristö, ympäristönsuojelu

Taitto: Turun kaupunki

Kansikuva: Vill Media Oy 2024 / Turun kaupunki

Julkaistu: huhtikuu 2025

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2024

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma. Rakennus- ja lupalautakunta hyväksyi ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelman vuosille 2021–2025 kokouksessaan 27.10.2021 (§ 307). Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumista arvioidaan ja siitä raportoidaan rakennus- ja lupalautakunnalle vuosittain seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä. Valvontasuunnitelma käsittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyt valvontatehtävät sekä kaupungin ympäristönsuojelulle määräämät muun lainsäädännön mukaiset valvontatehtävät. Valvontasuunnitelman mukaista valvontaa toteutetaan vuosittain päivitettävän valvontaohjelman mukaisesti. Valvontasuunnitelma päivitetään lautakuntakausittain.

Lisäksi valvontaraportissa on esitetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristöministeriön 23.11.2015 tekemällä päätöksellä siirrettyjen pilaantunutta maaperää ja pohjavettä koskevien ympäristönsuojelulain 14 luvun asioiden valvonta. Turun kaupungin alueella toimivalta pilaantunutta maaperää ja pohjavettä koskevissa asioissa on siirretty ympäristönsuojeluviranomaiselle 1.1.2016 alkaen toistaiseksi.

Kaikkiaan ympäristönsuojelussa valvontaan on osoitettu 6,5 henkilötyövuotta. Vuoden 2024 aikana lakisääteisten valvontatehtävien hoitamiseen oli käytettävissä noin 4,5 henkilötyövuotta. Tämä on huomattavasti vähemmän kuin edellisinä vuosina. Valvonnassa ilmeni vuoden 2024 aikana henkilöstömuutosten ja poissaolojen johdosta erityisiä haasteita henkilöstöresurssin riittävyydessä. Ympäristönsuojelun työt ovat lisääntyneet ja tulevat todennäköisesti jatkossakin lisääntymään kaupungin laajojen kaava-alueiden kehittämishankkeiden vuoksi. Hankkeet edellyttävät purkamista ja rakentamista, joka lisää lupa- ja valvontatehtäviä mm. melun, jätteiden käsittelyn ja maaperän pilaantuneisuuden osalta. Valvontaa koskevien suunnitelmien ja ohjaavien asiakirjojen päivittäminen on viivästynyt henkilöstöresurssin niukkuuden takia. Lisäksi käytettävissä olevilla henkilöstöresursseilla ei ole ollut mahdollista kehittää toimintaa tai käynnistää tarpeellisia valvontaprojekteja.

Ympäristönsuojelun lakisääteisten viranomaistehtävien asianmukainen hoitaminen edellyttää ympäristötarkastajien määrän lisäämistä ympäristönsuojelun valvontatiimiin.

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Vuonna 2024 sovellettiin kaupunkiympäristölautakunnan 14.12.2021 § 499 hyväksymää ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa, joka tuli voimaan 1.1.2022. Taksan mukaiset maksut perustuivat asian käsittelyn keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kokonaiskustannukset.

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmät

Ympäristönsuojelun valvonnassa käytettiin apuna valtion valvontaviranomaisen kanssa yhteisiä ympäristönsuojelun tietojärjestelmän valvontaosaa (YLVA) ja maaperän tilan tietojärjestelmää (MATTI) sekä Trimble Locus Cloud -paikkatietojärjestelmää. Ylvaan on tallennettu tiedot luvan- ja ilmoituksenvaraisista sekä rekisteröidyistä kohteista ja Mattiin tiedot pilaantuneista maa-alueista. Ympäristönsuojelun tietojen päivitys Locus Cloudiin aloitettiin vuoden 2021 aikana ja työ oli edelleen osittain kesken vuoden 2024 lopussa. Tarkoituksena on, että tiedot ympäristönsuojelun ja valtion valvontaviranomaisen valvomista ympäristöluvan- ja ilmoituksenvaraisista ja rekisteröidyistä kohteista sekä pilaantuneita maa-alueita koskevat päätösalueet näkyvät Locus Cloudissa, jolloin ne ovat myös kaupungin muiden organisaatioiden käytettävissä. Lisäksi järjestelmään on tarkoitus tallentaa ajantasaiset tiedot kohteiden valvonnasta. Ympäristönsuojelun valvontatietoja ei ole henkilöstöressin puutteen takia saatu tuotua ajan tasalle Trimble Locus Cloud -järjestelmässä.

Vuonna 2021 aloitettu sähköisen asioinnin projekti siirtyi suunnitteluvaiheesta toteutukseen vuoden 2024 aikana. Trimbleltä hankittu sähköinen asiointijärjestelmä kytkettiin käyttöön kesäkuussa. Järjestelmään avattiin lomakepohjat ympäristönsuojelussa käsiteltäville ilmoituksille ja hakemuksille. Vuoden 2024 aikana järjestelmään päivitettiin lomakepohjien kuvauksia ja ohjeita sekä valmisteltiin ensimmäisessä vaiheessa käyttöön otettavien ilmoitusten käsittelyä Locus Cloud-järjestelmässä. Sähköinen asiointi otetaan testikäyttöön vuoden 2025 alussa.

Ympäristönsuojelulaki

YSL 27 ja 28 §:n mukaiset ympäristöluvat

Ympäristöluvanvaraisia laitoksia valvottiin luvanhakuvaiheessa ennakkovalvontana neuvotteluihin ja tarkastuskäynneihin. Luvan myöntämisen jälkeen laitosten toimintaa seurataan jälkivalvontana valvontaohjelman mukaisin määräaikaistarkastuksin sekä vuosittain ympäristölupapäätöksen mukaisten vuosiraporttien ja seurantatietojen tarkastuksilla. Tarvittaessa tehdään lisäksi ylimääräisiä valvontatarkastuksia. Vuonna 2024 ympäristöluvanvaraisiin kohteisiin toteutettiin seitsemän määräaikaistarkastusta. Valvontaohjelman mukaisten tarkastusten lisäksi ympäristönsuojelusta osallistui mahdollisuuksien mukaan edustaja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa toteutettaviin valtion valvomien laitosten yhteistarkastuksiin.

Vuoden 2024 alussa Turussa oli 44 kunnan valvomaa ympäristöluvanvaraista aktiivista laitosta ja 23 ympäristöluvanvaraista toimintaa, joilla ei ole aktiivista valvontatarvetta. Näitä ovat naapuruuksuhdelain 17 §:n perusteella ympäristöluvanvarainen rakennusten

perustusten boori-bentoniittikäsittely sekä tietyt jätteiden ammattimaisen tai laitospäivä-
 käsittelyn kohteet, pääsääntöisesti ympäristöluvanvarainen jätteiden hyödyntäminen maa-
 rakentamisessa. Vuonna 2024 myönnettiin yksi uusi ympäristölupa. Vuonna 2024 ei tehty
 päätöksiä ympäristölupien raukeamisesta. Luvan rauettamista odottaa seitsemän luvanva-
 raista toimintaa. Neljä betoniasemaa tai betonituotetehdasta koskevaa ympäristölupaa
 raukesi vuodenvaihteessa 2024–2025 lakimuutoksen astuessa voimaan. Vuoden 2024 lo-
 pussa vireillä oli kolme ympäristölupahakemusta.

Varsinais-Suomen ELY-keskukselta ei siirtynyt ympäristöluvanvaraisia kohteita kaupungin
 valvontaan vuonna 2024.

Vuoden 2024 lopussa Turussa oli yhteensä 41 kunnan valvomaan ympäristöluvanvaraista
 laitosta ja 23 laitosta, joilla ei ollut aktiivista valvontatarvetta, sekä 41 ELY-keskuksen val-
 vomaan ympäristöluvanvaraista laitosta. Vuoden lopussa voimassa olevista kunnan valvo-
 mista ympäristöluvista kaksi koski metalliteollisuutta, yksi energiantuotantoa, kolme poltto-
 nesteiden jakelua tai varastointia, kolme haihtuvien orgaanisten yhdisteiden käyttöä, neljä
 louhintaa ja murskausta, neljä mineraalituotteiden valmistusta, seitsemän elintarvikkeiden
 valmistusta, yksi eläinsuojan toimintaa, kaksi varikko- ja moottoriurheilutoimintaa, 12 jätte-
 den tai jätevesien käsittelyä ja kaksi krematorion tai pieneläinkrematorion toimintaa.

**Taulukko 1. Myönnettyjen, päättyneiden ja rauetettujen sekä kunnan valvontaan siirrettyjen
 ympäristölupien määrät vuoden aikana sekä ympäristöluvanvaraisten laitosten määrä vuoden lopussa.**

vuosi	myönnetyt ympäristö- luvat	päättynyt määräai- kainen lupa	päättynyt toiminta, lupa rauetettu	rauennut rekiste- röitäessä/ ilmoitus	kunnalle siirretyt	ympäristö- luvat yhteensä
2024	1	0	0	4	0	41
2023	2	2	1	1	1	44
2022	1	1	0	0	0	46
2021	2	1	3	2	0	48
2020	2	1	6	13	1	53
2019	1	2	1	25	1	71
2018	10		6			99
2017	6		5			104
2016	5		2			116
2015	8		1			113
2014	7		8			
2013	1		10			
2012	8		2			

vuosi	myönnetyt ympäristö- luvat	päättynyt määräai- kainen lupa	päättynyt toiminta, lupa rauetettu	rauennut rekiste- röitäessä/ ilmoitus	kunnalle siirretyt	ympäristö- luvat yhteensä
2011	3		1			

YSL 115 a §:n mukaiset yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat kohteet

Ilmoitusmenettelyyn kuuluvien kohteiden valvontaa toteutettiin valvontaohjelman mukaisin määräaikaistarkastuksin sekä ilmoituspäätösten mukaisten vuosiraportointien ja seuranta-tietojen tarkastuksin. Vuonna 2024 toteutettiin yksi määräaikaistarkastus ilmoituksenvarai-
seen kohteeseen.

Vuoden 2024 alussa Turussa oli kaksi yleisen ilmoitusmenettelyn mukaista kohdetta. Vuo-
den aikana tehtiin yksi yleisen ilmoitusmenettelyn mukainen päätös, joka koski yli 50 linja-
auton varikkotoimintaa. Vuoden 2024 lopussa yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia koh-
teita oli kolme. Ilmoituksenvaraisista toiminnoista yksi koski varikkotoimintaa, yksi eläin-
suoja ja yksi terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varastointia.

Taulukko 2. Yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisten ilmoitusten ja päättäneiden ilmoituksenvaraisten toimintojen määrät sekä ilmoituksenvaraisten laitosten määrä vuoden lopussa.

vuosi	käsitellyt ilmoitukset	ilmoituksenvarainen toiminta päättynyt	ilmoituksenvaraiset laitokset yhteensä
2024	1	0	3
2023	1	0	2
2022	0	0	1
2021	1	0	1
2020	0	0	0

YSL 116 §:n mukaiset rekisteröitävät kohteet

Rekisteröitäviin toimintoihin kuuluvien kohteiden jälkivalvonta toteutettiin valvontaohjelman mukaisin määräaikaistarkastuksin sekä toimialakohtaisten valtioneuvoston asetusten mu-
kaisten vuosiraportointien ja seurantatietojen tarkastuksin. Vuonna 2024 rekisteröitäviin
toimintoihin kuuluviin kohteisiin toteutettiin seitsemän määräaikaistarkastusta.

Vuoden 2024 alussa Turussa oli 79 ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröityä
kohdetta. Vuoden 2024 aikana tehtiin seitsemän rekisteröintiä ja neljä rekisteröityä toimin-
taa päättyi vuoden aikana.

Vuoden 2024 lopussa Turussa oli yhteensä 82 ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröityä laitosta. Rekisteröityjen laitosten toiminnasta 11 koski energiantuotantolaitoksia, kaksi asfalttiasemia, kuusi betoniasemia ja/tai betonituotetehtaita, neljä kemiallisia pesu-
loita ja 59 polttonesteen jakeluasemia.

Taulukko 3. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään vuoden aikana rekisteröidyt laitokset, rekisteröidyt laitokset, joiden toiminta on päättynyt vuoden aikana, sekä vuoden lopussa toiminnassa olevat rekisteröidyt laitokset yhteensä.

Vuosi	rekisteriin lisätyt laitokset	rekisteröity toiminta päättynyt	rekisteröidyt laitokset yhteensä
2024	7	4	82
2023	2	5	79
2022	1	4	83
2021	1	1	86
2020	20	2	86
2019	25	2	68
2018	5		45
2017	4		41
2016	15		40
2015	9		25
2014	7		
2013	4		
2012	2		
2011	2		

Toiminnot, joilta ei edellytetä ympäristölupaa

Ympäristönsuojelu teki tarkastuksia ja pyysi selvityksiä yrityksiltä tai muilta toimijoilta, joiden toiminnassa voitiin ympäristönsuojeluun tulleiden ilmoituksen perusteella epäillä puutteita. Ilmoitukset koskivat esimerkiksi roskaantuneita piha-alueita tai yrityksen aiheuttamia päästöjä. Asioita selvitettiin yritysten edustajien kanssa ja tarvittaessa annettiin ohjeita tilanteen korjaamiseksi.

Valvontasuunnitelman mukaisesti yrityksiin, jotka eivät ole ympäristönsuojelulain perusteella säännöllisen valvonnan kohteita, pyritään tekemään vuosittain säännöllistä toimiala- tai kaupunginosakohtaista valvontaa riskiarvioinnin perusteella. Yrityksiin kohdistuvia suunnitelmallisia ympäristötarkastuksia ei suoritettu vuoden 2024 aikana puutteellisten henkilöstöresurssien takia.

YSL 118 §:n mukaiset meluilmoitukset

Vuoden 2024 aikana tehtiin kaikkiaan 45 päätöstä meluilmoituksista. Tehdyistä päätöksistä 30 koski rakentamista ja työmaita ja 15 melua aiheuttavia tapahtumia. Lisäksi käsiteltiin 17 meluilmoitusta, jotka todettiin aiheettomiksi. Tällöin päätöksen sijaan toiminnanharjoittajaa ohjeistettiin meluihin liittyen. Rakentamiseen liittyvien ilmoitusten määrä kasvoi hieman edellisvuodesta, ja tapahtumiin liittyviä meluilmoituksia käsiteltiin enemmän kuin koskaan aiemmin. Tapahtumiin liittyen vastaanotettiin poikkeuksellisen paljon yleisöilmoituksia eli valituksia erityisesti musiikkifestivaalien meluista, mikä lisäsi meluilmoitusten käsittelijöiden työmäärää merkittävästi.

Taulukko 4. Meluilmoituksista tehtyjen päätösten määrä vuosittain. Suluissa on eroteltu, liittyikö päätös rakentamiseen ja työmaihin vai tapahtumiin.

Vuosi	meluilmoituksista tehtyjen päätösten määrä
2024	45 (30/15)
2023	35 (21/14)
2022	61 (50/11)
2021	50 (45/5)
2020	34 (33/1)
2019	34 (22/12)
2018	32 (22/10)
2017	48 (36/12)
2016	30 (25/5)
2015	26 (18/8)
2014	23 (14/9)
2013	31 (23/8)
2012	31(23/9)
2011	36 (28/8)
2010	25 (19/6)

YSL 119-120 §:n koeluonteinen toiminta ja poikkeukselliset tilanteet

Vuonna 2024 ei tehty päätöksiä koeluonteiseen toimintaan ja poikkeuksellisiin tilanteisiin liittyvien ilmoitusten perusteella.

YSL 151-153 §:n meluntorjunnan toimintasuunnitelma

Turun kaupungin on laadittava ympäristönsuojelulain 151-153 § mukaisesti meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma ympäristömelun arvioinnista ja hallinnasta annetun

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin edellyttämällä tavalla (2002/49/EY). Meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma laaditaan Turkuun viiden vuoden välein. Meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024–2028 on luonteeltaan muistio, joka päivittää edellistä meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa vuodelta 2018. Suomen osalta ympäristöministeriö ja Uudenmaan ELY-keskus välittävät raportoidut tiedot eteenpäin EEA:lle, mutta Turun osalta raportointia ei ole saatu tehtyä määräajassa vuoden 2024 loppuun mennessä.

Maaperän pilaantuneisuuden valvonta

Maaperän puhdistamista koskevat asiat ratkaistaan ilmoitusmenettelyllä. Vuoden 2024 aikana ympäristönsuojelu teki yhteensä kymmenen päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta ja antoi kuusi pilaantunutta maaperää koskevaa lausuntoa. Ympäristönsuojelun 136 §:n mukainen ilmoitusmenettely koskee vain niitä kohteita, joilla on todettu 133 §:n mukainen maaperän tai pohjaveden puhdistamistarve.

Ympäristönsuojelu valvoi puhdistamispäätösten käytännön toteutusta tekemällä työmaakatselmuksia kunnostuskohteissa ja tarkastamalla kohteiden loppuraportit. YSL 136 §:n mukaisten puhdistamiskohteiden lisäksi ympäristönsuojelu valvoi työmaita, joissa rakentamisen yhteydessä jouduttiin ennalta tietämättä poistamaan haitta-ainepitoisia maa-aineksia, sekä työmaita, joissa riskinarvion perusteella ei ollut kunnostustarvetta, mutta joissa jouduttiin kaivamaan maaperästä haitta-ainepitoisia maa-aineksia. Erilaisia tutkimus- ja kunnostusraportteja tarkastettiin vuoden aikana 29 kpl.

Ympäristönsuojelu tarkasti myös, liittyikö vireillä oleviin kaavoihin, tiesuunnitelmiin ja kaivulupahakemuksiin mahdollisesti pilaantuneita maa-alueita. Maaperän tilan tietojärjestelmään perustuvia vastauksia lähetettiin kaavoittajille, tiesuunnitelmien tekijöille, konsulteille ja rakennusvalvonnalle vuoden aikana noin 75 kpl. Kukin vastaus sisälsi keskimäärin neljän kohteen raportit.

Tiedot kohteista, joissa epäillään maaperän pilaantuneisuutta tai on tehty maaperätutkimuksia tai -kunnostuksia, on merkitty maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI), jota päivitetään säännöllisesti. MATTI-järjestelmään tallennetuissa tiedoissa on puutteita ja kiinteistönomistajille ei ole lähetetty viime vuosina tiedotuskirjeitä. Maaperän tilan tietojärjestelmässä olevat kohteet pyritään siirtämään pistemerkintöinä säännöllisesti myös kaupungin käytössä olevaan Locus Cloud -paikkatietojärjestelmään, jolloin tieto mahdollisesti pilaantuneesta kohteesta on myös kaupungin muiden organisaatioiden käytettävissä.

Taulukko 5. Pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevat päätökset vuosittain.

Vuosi	päätökset pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehdyistä ilmoituksista
2024	10
2023	11
2022	15
2021	10
2020	19
2019	5
2018	10
2017	8
2016	12
2015	10
2014	9
2013	9
2012	13
2011	13
2010	6

YSL 16 luvun mukaisen jätevesien käsittelyn ja johtamisen valvonta viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvun mukaisten jätevesien käsittelyn ja johtamisen vaatimusten täyttymistä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla sekä valtioneuvoston asetuksen talousjätevesien käsittelyvaatimuksista viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) ja Turun kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 7 §:n valvontaa toteutettiin pääasiassa rakennusvalvontaan annettujen lausuntojen yhteydessä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten hankkeiden tullessa lausuttavaksi ympäristönsuojeluun, arvioitiin lausunnossa asiaa koskevien lainkohtien ja ympäristönsuojelumääräysten vaatimusten täyttymistä ja esitettiin niitä koskevat huomiot rakennusvalvonnalle. Asiaa koskevia lausuntoja annettiin myös kaavapoikkeamishakemuksista ja suunnittelutarveratkaisuista. Erilaisia jätevesien käsittelyyn liittyviä lausuntoja annettiin vuonna 2024 33 kappaletta.

Lausuntojen lisäksi jätevesien käsittelyä valvottiin haittaperusteisesti ympäristönsuojeluun tulleiden yleisöilmoitusten perusteella. Kiinteistöille lähetettiin tarpeen mukaan selvityspyyntöjä ja suoritettiin tarvittaessa tarkastuksia. Lisäksi asiakkaille annettiin yleistä neuvontaa ja vastauksia ympäristönsuojeluun tulleisiin tietopyyntöihin.

Ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaisia poikkeamispäätöksiä talousjätevesien käsittelyvaatimuksista annettiin vuonna 2024 yksi kappale.

Vuonna 2021 aloitettua ja vuonna 2022 jatkettua valvontaprojektia koskien jätevesien käsittelyä ja johtamista viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla ei jatkettu vuonna 2024 puutteellisten henkilöstöresurssien vuoksi. Jätevesivalvontaprojektia on tarve edelleen jatkaa jälkivalvonnan osalta. Puutteellisista jätevedenkäsittelyjärjestelmistä annettiin valvontaprojektin aikana vuosina 2021–2022 yhteensä 67 kehotusta, joista 52 vaatii edelleen jälkivalvontaa. Kehotuksissa annetut velvoitteet on tullut täyttää 31.10.2024 mennessä, mutta niihin liittyviä valvontatarkastuksia ei ole kyetty toteuttamaan. Projektin aikana annettujen kehotusten runsas määrä valvontatarkastuksineen ja niitä mahdollisesti seuraava hallintopakkomenettely tulevat jatkossa vaatimaan henkilöstöresursseja erityisesti Paattisten alueen jätevesivalvontaan.

Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (nitraattiasetus, 1250/2014) valvonta

Syksyllä 2022 aloitettua hevostallien lannankäsittelyä koskevaa valvontakampanjaa jatkettiin vuonna 2024 jälkivalvonnalla. Vuoden 2022 aikana tehtiin tarkastuksia 53 hevostallilla, joista 16 tallille annettiin huomautus puutteellisesta siirtolavan tai vastaavan alustan kattamisesta tai peittämisestä. Lisäksi kahdeksalle hevostallille annettiin tarkastusten perusteella ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen kehoitus esimerkiksi puuttuvan tai vuotavan lannan varastointitilan vuoksi. Vuoden 2024 aikana vietiin päätökseen vuoden 2022 tallitarkastuksiin liittyvät hallintopakkomenettelyt, jotka oli aloitettu nitraattiasetuksen vastaisesti järjestetyn lannankäsittelyn korjaamiseksi.

Tallien jälkivalvonnan lisäksi nitraattiasetuksen toteutumista valvottiin haittaperusteisesti ympäristönsuojeluun tulneiden yleisöilmoitusten perusteella. Tarvittaessa lähetettiin selvityspyyntöjä ja suoritettiin tarkastuksia, pääasiassa lannan varastointiin ja aumaukseen liittyen.

Aumaosilmoituksia käsiteltiin vuoden 2024 aikana yksi kappale. Todennäköisesti aumoja on todellisuudessa enemmän, joten niihin liittyvää tiedottamista tulee tehostaa. Nitraattiasetuksen vaatimuksista on ollut tarkoituksena tiedottaa toiminnanharjoittajia, esimerkiksi hevostallien ohjekirjeellä, mutta puutteellisten resurssien vuoksi tähän ei ole ollut mahdollisuutta.

Ympäristönsuojelumääräysten valvonta

Ympäristönsuojelumääräysten valvontaa toteutettiin pääosin ympäristönsuojeluun saapuneiden yleisöilmoitusten perusteella. Valvontaa tehtiin neuvomalla, pyytämällä selvityksiä, tekemällä tarkastuskäyntejä ja antamalla tarvittaessa kehotuksia. Ympäristönsuojelumääräysten noudattamista valvottiin lisäksi ympäristönsuojelu- sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupa-, lausunto- ja ilmoitusmenettelyjen yhteydessä. Vuonna 2024 valvonta

kohdistui muun muassa melua, lannan varastointia, ajoneuvojen luvaton pesua, jätevesien käsittelyä ja öljysäiliöitä koskeviin asioihin.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen

Ympäristönsuojelumääräyksistä voidaan erityisestä syystä myöntää poikkeaminen. Ympäristönsuojelumääräysten 14.3 §:n mukaisesta öljysäiliön poistamisvelvollisuudesta poikkeamisesta tehtiin vuoden 2024 aikana 25 päätöstä tapauksissa, joissa perustelujen katsottiin olevan riittävät.

Ympäristönsuojelumääräysten 7.3 §:ssä on asetettu vähimmäissuojaetäisyydet jätevesien käsittelyjärjestelmän ja puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamiselle. Vähimmäissuojaetäisyydestä voi hakea poikkeamista määräysten 7.4 §:n perusteella, mikäli poikkeamisesta ei arvioida aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai terveyshaitan vaaraa. Poikkeamispäätöksiä tehtiin vuoden 2024 aikana kolme kappaletta.

Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen tulee ajankohtaiseksi vuoden 2025 aikana mm. maankäyttö- ja rakennuslain muutoksesta johtuen.

Jätelaki

Suuri osa jätelain mukaisesta valvonnasta on roskaantumisen ja asianmukaisen jätehuollon järjestämisen valvontaa. Jätelain ja sen nojalla annettujen seudullisten jätehuoltomääräysten valvontaa tehtiin vuonna 2024 yleisöilmoitusten perusteella tehdyin tarkastuksin, selvityspyynnöin ja kehotuksin.

Asuinkiinteistöjä valvottiin yleisöilmoitusten perusteella. Ilmoitukset liittyivät yleensä jäteasutoiden puuttumiseen, astioiden ylitäyttöön ja siitä aiheutuvaan pihojen tai jätetilojen roskaantumiseen, puutteelliseen kompostointiin ja haittaeläinhavaintoihin. Kiinteistöjen haltijoille lähetettiin kirje, jossa kehoitettiin korjaamaan mahdolliset epäkohdat. Kehotuskirjeitä lähetettiin vuoden aikana kirjeitse 16 kpl ja sähköpostitse noin 30 kpl.

Ympäristönsuojelulle ilmoitettiin myös kohteista, joissa puutarhajätettä oli viety esimerkiksi kaupungin puistoalueille. Koska puutarhajätteen läjittäminen ympäristöön katsotaan roskaamiseksi, ympäristönsuojelu lähetti ohjekirjeen puutarhajätteen oikeasta käsittelystä 36 asuinkiinteistölle.

Kaupungin Paikalla-palautepalvelun kautta ympäristönsuojelulle välitettiin vuoden aikana noin 110 roskaantumista, ympäristöä pilaavaa toimintaa tai puhtaanapitoa koskevaa asukaspalautetta ja noin kymmenen kiinteistöjen jätehuoltoon liittyvää palautetta. Palautteisiin vastattiin palautepalvelun kautta ja tapaukset käsiteltiin asian vaatimalla tavalla. Lisäksi ilmoituksia tuli sähköpostitse ja puhelimitse. Roskaantuneiden alueiden tarkastuksia tehtiin

yhteensä noin 120 kpl. Yksityisten omistamilla kiinteistöillä kiinteistön haltijaa kehoitettiin siivoamaan roskaantunut alue. Vähäisemmissä roskaantumistapauksissa kiinteistön haltijaa kehoitettiin suullisesti siistimään alue ja hänen kanssaan sovittiin aikataulusta. Merkittävimmissä tapauksissa tarkastuksesta laadittiin pöytäkirja, joka lähetettiin kiinteistön haltijalle. Kaupungin omistamilta maa-alueilla siivoustöitä hoidettiin yhteistyössä Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden kaupunkiympäristön kunnossapidon ja Työllisyyden palvelukokonaisuuden kanssa. Yhteistyössä Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden pysäköinninvalvonnan ja ajoneuvosiirtojen kanssa poistettiin myös kiinteistöille ja tiealueille hylättyjä romuajoneuvoja. Yhteistyö sujui joustavasti sähköpostitse ja puhelimitse.

Jätehuoltoon liittyviä pienimuotoisia neuvonta- ja konsultointikäyntejä tehtiin noin 40–50 kiinteistöllä mukaan lukien kaupungin toimipisteet.

Vuoden 2024 aikana erityisesti rottahavaintoja tuli edelleen paljon. Rottahavaintojen johdosta kiinteistöjen haltijoille ja asukasyhdistyksille annettiin neuvontaa ja ohjeistusta mm. jäteastioista, tilojen puhtaanapidosta ja kompostoinnista yhteistyössä ympäristöterveyden kanssa.

Rakennusjäteilmoitukset ja merkittävimmät roskaustapaukset merkittiin Locus Cloud -paikatietojärjestelmään. Merkittäviksi luettiin ne roskaukset, joista laadittiin pöytäkirja sekä useimmat kohteet, joihin lähetettiin esimerkiksi kompostointia tai muuta jätehuoltoa koskevia kirjeitä.

Taulukko 6. Roskaantumisia ja jätehuoltoa koskevat tarkastukset ja neuvontakäynnit vuosittain.

Vuosi	roskaantuneiden alueiden tarkastukset	neuvonta- ja konsultointikäynnit
2024	n. 120	n. 40
2023	n. 170	n. 20
2022	n. 150	n. 20
2021	n. 200	n. 70
2020	n. 190	n. 40
2019	n. 170	n. 25
2018	n. 170	n. 50
2017	n. 260	n. 35
2016	n. 300	n. 45
2015	n. 150	n. 20
2014	n. 100	n. 20
2013	n. 100	n. 20
2012	n. 100	n. 20
2011	n. 100	n. 22

Vuosi	roskaantuneiden alueiden tarkastukset	neuvonta- ja konsultointikäynnit
2010	n. 100	n. 30

Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa

Varsinais-Suomen ELY-keskus toimitti ympäristönsuojelulle tiedoksi kuusi ilmoitusta jätteen hyötykäytöstä maarakentamisessa. Ympäristönsuojelu ei antanut vuonna 2024 jätteen pienimuotoista hyödyntämistä maarakentamisessa koskevia lausuntoja, asiasta ohjeistettiin tarvittaessa muuta asiaa koskevien lausuntojen yhteydessä.

Jätelain mukaiset merkinnät jätehuoltorekisteriin

Varsinais-Suomen ELY-keskus lähetti 32 hyväksymispäätöstä tai otetta jätehuoltorekisteristä tiedoksi ympäristönsuojelulle. Ne koskivat jätteen kuljettajien merkitsemistä jätehuoltorekisteriin (JL 94 §). Ympäristönsuojelu ei tehnyt vuoden 2024 aikana jätteen ammatti- maista keräystoimintaa koskevia merkintöjä jätehuoltorekisteriin (JL 100 §).

Valvontaohjelman mukaisia, jätelain 100 §:ssä tarkoitettuja, jätteen ammattimaisen keräystoiminnan valvontakäyntejä ei toteutettu vuonna 2024.

Suurten yleisötapauhtumien jätehuollon valvonta

Yli 1000 hengen yleisötapauhtumien jätehuoltosuunnitelmat tarkastettiin ja toiminnan järjestäjille lähetettiin hyväksymiskirje, jossa annettiin tarvittaessa määräyksiä jätehuollon järjestämisestä. Hyväksymiskirje lähetettiin 20 tapauhtumajärjestäjälle.

Rakennusjätteet

Rakennusten purkamisessa ja merkittävässä korjauksissa syntyvän jätteen lajittelua ja toimittamista hyötykäyttöön tai käsittelyyn valvottiin rakennusjäteilmoitusten avulla. Rakennusvalvonta toimitti ympäristönsuojelulle rakennus- tai purkamislupahakemuksen liitteenä olleen rakennusjäteilmoituksen. Joskus ilmoitus tuli suoraan purku-urakoitsijalta. Tarvittaessa hakijalta pyydettiin lisäselvityksiä tai loppuraportti purun jälkeen. Osaan purkukohteista oli etukäteen tehty asbesti- ja haitta-ainekartoitus. Suurten purkukohteiden urakoitsijat toimittivat purun jälkeen jäteraportin kohteessa syntyneistä jätejakeista ja niiden toimituspaikoista. Vuonna 2024 rakennusjäteilmoituksia tarkastettiin 129 kappaletta ja jäte- tai AHA-kartoitusraportteja 15 kappaletta.

Taulukko 7. Käsitellyt rakennusjäteilmoitukset vuosittain.

Vuosi	Käsitellyt rakennusjäteilmoitukset
2024	129
2023	132
2022	124
2021	135
2020	135
2019	104
2018	127
2017	134
2016	124
2015	128
2014	134
2013	106
2012	99
2011	119
2010	126

Kierrätyspisteet

Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n ylläpitämiä Rinki-ekopisteitä on Turussa 23 kpl. Pisteillä kerätään kotitalouksien lasi- ja kartonkipakkauksia, metallia ja useimmissa myös muovipakkauksia. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy ylläpitää lisäksi kymmentä täydentävää ekopisteitä, joissa kerätään kaikkia pakkausjätteitä. Kaikissa ekopisteissä kerätään myös paperia Encore Ympäristöpalvelut Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen nojalla ja monissa on käyttökelpoisten vaatteiden keräysastia.

Yksittäisten teiden varressa olevien paperinkeräysastioiden määrä väheni vuonna 2024, koska niihin kertyvän paperin määrä on vähentynyt jo monena vuonna.

Paikalla-palautepalvelun kautta ja asukkaiden suorina yhteydenottoina ympäristönsuojelulle tuli vuonna 2024 kaksi kierrätyspisteisiin liittyvää palautetta, jotka välitettiin kommenttien kera Ringille ja/tai Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle.

Jätteiden kansainväliset siirrot

Suomen ympäristökeskus vastaa jätteiden kansainvälisten siirtojen valvontaan liittyvistä viranomaistehtävistä, kuten jätesiirtolupien käsittelystä ja päätösten tekemisestä. Vuonna 2024 ympäristönsuojelulle ei toimitettu päätöksiä jätteiden kansainvälisistä siirroista eikä jätteiden siirtoihin liittyviä tarkastuksia tehty ympäristönsuojelun toimesta.

Merenkulun ympäristönsuojelulaki

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo huvivenesatamien jätehuoltoa ja huviveneistä peräisin olevien jätteiden vastaanottoa sekä hyväksyy huvivenesatamien jätehuoltosuunnitelmat. Vuonna 2024 ei tehty päätöksiä huvivenesataman jätehuoltosuunnitelmien hyväksymisestä.

Merenkulun ympäristönsuojelulain mukaisesti huvivenesatamien, joissa on vähintään 25 vene- tai talvitelakointipaikkaa, tulee järjestää jätehuolto ja toimittaa jätehuoltosuunnitelma hyväksyttäväksi ympäristönsuojeluun. Vähintään 50 venepaikan huvivenesatamien jätehuoltosuunnitelmat on hyväksytty vuonna 2022. Näiden lisäksi 25–50 venepaikan huvivenesataman on tullut toimittaa jätehuoltosuunnitelma hyväksyttäväksi ensimmäisen kerran vuoden 2022 loppuun mennessä. Sataman pitäjän on päivitettävä ja esitettävä jätehuoltosuunnitelma arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi sataman jätehuollon muuttuessa tai vähintään viiden vuoden välein. Turun alueella sijaitsevien 25–50 venepaikan huvivenesatamien määrästä ei ole tietoa eikä niiden jätehuoltosuunnitelmia ole toimitettu ympäristönsuojelulle. Satamien kartoitustyötä, satamanpitäjien neuvontaa ja jätehuollon valvontaa ei ole ympäristönsuojelun henkilöresursseilla pystytty toteuttamaan vuoden 2024 aikana.

Vesilaki

Varsinais-Suomen ELY-keskukselle tehtiin Turussa vesilain mukaisia ruoppausilmoituksia 36 kpl koskien pääasiassa pienruoppauksia. ELY-keskukselle toimitetut ilmoitukset toimitettiin myös ympäristönsuojelun tarkastettaviksi. Lisäksi ympäristönsuojelu antoi viisi lausuntoa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle tehdyistä vesilain mukaisista lupahakemuksista.

Taulukko 8. Turun kaupungin alueella tehtyt ruoppausilmoitukset vuosittain.

Vuosi	Ruoppausilmoitukset
2024	36
2023	27
2022	28

Vuosi	Ruoppausilmoitukset
2021	25
2020	32
2019	17
2018	26
2017	23
2016	29
2015	13
2014	21
2013	15
2012	17
2011	26
2010	20

Vesihuoltolaki

Vuonna 2024 tehtiin yksi päätös koskien liittymisvelvollisuutta vesijohto- ja viemäriverkostoon vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Kalastuksen valvonta ja kalastusluvut

Kalastuksen valvontaa kaupungin hallinnoimilla vesialueilla hoitivat Airisto-Velkuan ja Lounais-Suomen kalatalousalueiden kalastuksentralvojat kaupungin toimeksiannosta. Airisto-Velkuan kalastuksentralvojat tarkastivat vuoden 2024 aikana 14 kalastajan luvat Ruissalon ranta-alueilla. Näistä kymmenellä kalastajalla luvat olivat kunnossa ja neljällä kalastajalla vaadituissa luissa oli puutteita. Lisäksi Turun kaupungin vesialueilla suoritettiin useita valvontakierroksia kalatalousalueen valvontaveneellä. Veneessä on Kalastuksentralvoja-kyltit, jotka näkyvät rannoille ja vesilläliikkuville muistuttaen kalastusluvista. Lounais-Suomen kalatalousalueen osalta Turun kaupungin alueelta ei raportoitu kalastuksentralvontaa vuodelta 2024.

Vuonna 2024 kaupungin vesialueita vuokrasi kolme ammattikalastajaa.

Verkkokalastuslupia kaupungin kalastusalueille myytiin kaikkiaan 51 kpl ja muita kalastuslupia 439 kpl. Näistä yleiskalastuslupia oli 413 kpl, katiska- ja pitkäsiimalupia 16 kpl ja koukkukalastuslupia 10 kpl.

Maa-aineslaki

Vuoden 2024 lopussa Turun kaupungin alueella oli kaksi voimassa olevaa maa-aineslupaa. Toisella lupa-alueella ottamistoiminta on päättynyt ja toimintaa koskevat luvat tullaan rauettamaan, kun alueelta on saatu tarpeelliset selvitykset. Maa-ainesten ottamisesta toimitetaan vuosittain raportti ympäristönsuojeluun ja ottomäärät merkitään NOTTO-järjestelmään. Maa-aineslupien mukaisilla alueilla suoritetaan vuosittain tarkastus toiminnan luvamukaisuuden ja raportoinnin oikeellisuuden arvioimiseksi. Vuonna 2024 toteutettiin kaksi maa-aineslupan mukaista tarkastuskäyntiä.

Luonnonsuojelualueiden valvonta

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräysten noudattamista valvotaan säännöllisesti maastokäyntien yhteydessä. Tyypillisiä rauhoitusmääräysrikkomuksia ovat mm. irrallaan olevat lemmikit, pyöräily maastossa alueilla, joilla se on kielletty, sekä yhä enenevässä määrin avotulen teko maastoon. Luvattomiin nuotioihin liittyy usein myös elävien puiden ja pensaiden katkominen sekä maapuiden keruu polttotarkoituksessa. Rauhoitusaikana valvotaan maastossa kulkemista luonnonsuojelualueilla sekä lintuluodoilla. Luonnonsuojelualueilla käytiin vuoden aikana viikoittain, maastokaudella lähes päivittäin.

Metsästyslupien valvonta

Turun kaupungin omistamilla mailla oli metsästyslupa kahdeksalla metsästysseuralla. Seurojen nykyiset luvat ovat voimassa 28.2.2026 asti. Metsästysseurojen toimintaa valvottiin vuosiraporttien avulla sekä pitämällä yhteyttä seuroihin puhelimitse ja sähköpostitse. Seuroihin oltiin yhteydessä yhteensä noin 30 kertaa vuoden aikana.

Vieraspienpetopyyntiä ja luonnonsuojeluperusteista pienten hirvieläinten metsästystä jatkettiin Ruissalossa ympäristönsuojelun toimeksiannosta. Sopimuskumppanin metsästyksenvalvojat valvoivat Ruissalossa mm. koirakuria myös metsästyskauden ulkopuolella.

Maastoliikennelaki

Luvatonta maastoliikennettä valvotaan yhteistyössä rajavartiolaitoksen kanssa. Turun lentoaseman ympäristön maastossa tapahtuva luvaton ajo moottoripyörillä ja mönkijöillä on ollut ongelma jo vuosia. Rajavartiolaitokselle on myönnetty maanomistajan suostumus sakkomenettelyyn maastoliikennelain mukaisissa rikosasioissa Turun kaupungin omistamilla maa-alueilla Turun lentoaseman ympäristössä sekä Ruissalossa.

Ulkoilulain mukaiset leirintäalueilmoitukset

Turun kaupungin alueella on neljä ulkoilulain mukaista pysyvää leirintäaluetta, joista on toimitettu ympäristönsuojelulle ulkoilulain mukainen ilmoitus pysyvästä leirintäalueesta.

Vuonna 2024 ei tullut ilmoituksia tilapäisistä leirintäalueista eikä pysyvillä leirintäalueilla suoritettu tarkastuksia.

Tutkintapyynnot

Vuoden 2024 aikana ympäristönsuojelu teki yhden tutkintapyynnön poliisille koskien ympäristönsuojelulain 115 a § mukaisen ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan aloittamista ennen laissa säädettyä määräaikaa tai asiasta annettua päätöstä.

Taulukko 9. Tehdyt tutkintapyynnot vuosittain.

Vuosi	Tehdyt tutkintapyynnot
2024	1
2023	1
2022	1
2021	1
2020	2
2019	1
2018	2
2017	-
2016	1
2015	3
2014	4
2013	3
2012	1
2011	-
2010	1

Yleinen lakisääteinen kehittäminen ja neuvonta

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) määrittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväksi mm. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristön tilan seurannasta, ympäristönsuojelua koskevan

ohjauksen ja neuvonnan järjestämisestä, lausuntojen antamisesta sekä esitysten ja aloitteiden tekemisestä muille viranomaisille ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa, ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa sekä kunnan yhteistyön edistämisestä ympäristönsuojeluasiassa muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa.

Lakisääteistä neuvontaa ja annettiin toiminnanharjoittajille ympäristölupien, rekisteröintien ja ilmoitusten hakemusvaiheessa. Hakijoiden kanssa järjestettiin neuvotteluja ja annettiin ohjausta lainsäädännön tulkintaan liittyen. Lisäksi neuvontaa annettiin kaupungin sisällä muille toimialoille ympäristönsuojelulainsäädäntöön liittyvissä asioissa. Kaupungin asukkaita neuvottiin ympäristönsuojeluun liittyvissä kysymyksissä puhelimitse ja sähköpostitse sekä vastaamalla palautepalvelun kautta tullessiin palautteisiin. Valvontatiimistä raportointiin vuoden 2024 aikana valvontaan liittyviä tietopyyntöjä ja neuvotteluja 147 kpl, kannanottoja 84 kpl sekä muuta neuvontaa 742 kpl. Palautepalvelun kautta vastattiin kaikkiaan 173 palautteeseen.

Ympäristönsuojelu antoi rakennusvalvonnalle pyynnöstä vuoden aikana 154 lausuntoa. Suurin osa lausunnoista koski rakennusvalvonnassa vireillä olleita rakennus- ja purkamislupia. Lausunnoissa pyydettiin rakennusvalvontaa lupaharkinnassaan kiinnittämään huomiota rakennuspaikan mahdollisesti pilaantuneeseen maaperään, rakennusten rakenteiden mahdolliseen pilaantuneisuuteen, purkujätteiden lajitteluun, jätevesiin ja luontoarvoihin liittyviin asioihin sekä melu- ja pölyhaittojen välttämiseen. Lisäksi annettiin 12 muuta valvonta-asioihin liittyvää lausuntoa.

Arvio valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumisesta

Valvontasuunnitelman mukaisesti ympäristönsuojelulle tulisi asettaa vuosittaiset tavoitteet ja valvonnan painopistealueet. Vuodelle 2024 ei asetettu erityisiä valvonnan painopistealueita eikä valvontaprojekteja. Valvontasuunnitelmaa toteutettiin vuosittain laadittavan valvontaohjelman kautta. Muuhun suunnitelmalliseen valvontaan ei vuonna 2024 ole ollut riittävästi henkilöstöä.

Vuoden 2024 valvontaohjelmassa oli suunniteltu toteutettavaksi määräaikaistarkastuksia 12 ympäristöluvanvaraisissa kohteessa, 12 rekisteröidyissä kohteessa, kahdessa maa-ainelupakohteessa ja kahdessa ilmoituksenvaraisessa kohteessa. Suunnitellusta 28 tarkastuksesta 16 toteutui. Tarkastamatta jääneistä kohteista yhden ympäristöluvanvaraisen kohteen todellinen tarkastusväli oli viisi vuotta, mistä syystä tarkastus siirrettiin vuoden

2025 valvontaohjelmaan. Kahdessa ympäristöluvanvaraisessa kohteessa toiminta oli päätynyt ennen suunniteltua tarkastuskäyntiä ja yhdessä kohteessa toiminta ei ollut vielä alkanut vuoden 2024 aikana. Muiden tarkastamatta jääneiden kohteiden osalta tarkastuksen suorittaminen on jäänyt toteuttamatta henkilöstömuutosten ja resurssihaasteiden seurauksena. Tarkastusvastuut on jaoteltu osaamisalueittain eri viranhaltijoille, jotka vastaavat itsenäisesti valvontaohjelman mukaisten määräaikaistarkastusten toteutuksesta. Tarkastamatta jääneet kohteet ovat kuuluneet pääosin vuonna 2024 täyttämättä olleisiin, tai viransijaisuuksin täytettyihin virkoihin. Vuoden 2024 toteutumattomat määräaikaistarkastukset otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon vuoden 2025 valvontaohjelmassa.

Muita maksullisia tarkastuksia tehtiin vuoden 2024 aikana 23 kpl ja muita maksuttomia tarkastuksia ja maastokäyntejä tehtiin vuoden aikana yhteensä 755 kpl, joista lakiperustaiseen valvontaan liittyviä oli 209 kpl.

Tarkastusten perusteella annettuja ohjeita ja kehotuksia noudatettiin pääsääntöisesti hyvin. On kuitenkin huomioitava, ettei erityisesti yksityishenkilöille annettujen kehotusten noudattamisen valvontaa ole voitu toteuttaa asian vaatimassa laajuudessa. Toteutuneen valvonnan vaikuttavuutta voidaan pitää melko hyvänä, mutta henkilöstömuutokset ja käytävissä olevat henkilöstöresurssit aiheuttavat haasteita laitosten riskinarvioon perustuvan määräaikaistarkastusten tarkastusvälin saavuttamiseen ja riittävän tehokkaaseen jälki-valvontaan.

Jätelain osalta roskaantuneiden alueiden valvonta sekä rakennusjätteiden asianmukaisen käsittelyn valvonta ovat olleet hyvällä tasolla, mutta jätelain 124 § mukaista valvontaa ei ole pystytty toteuttamaan suunnitelmallisesti eikä suunnitelmaa jätelain 100 § mukaisten kohteiden valvonnasta ole päivitetty, eikä sen mukaisia tarkastuksia ole toteutettu.

Uusia valvontaprojekteja, kuten yrityksiin kohdistuvia suunnitelmallisia jätehuollon ympäristötarkastuksia, jätevesivalvontaa tai nitraattiasetuksen valvontaa, ei voitu aloittaa nykyisillä henkilöstöresursseilla. Edellinen valvontaprojekti koskien hevostallien lannankäsittelyä aloitettiin vuonna 2022 ja se saatiin päätökseen vuoden 2024 aikana. Projektin vaikuttavuus oli hyvä ja sen aikana saatiin pääosiin kuntoon havaitut puutteet lannankäsittelyssä.

Turussa toimivalta maaperän pilaantumista koskeissa asioissa on siirretty valtion valvontaviranomaiselta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Edellytyksenä toimivallan siirtämiselle on, että ympäristönsuojeluviranomaisella on riittävä osaaminen tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi ja toimivallan siirrolla voidaan parantaa toiminnan tehokkuutta tai aikaansaada tasapainoinen työnjako viranomaisten kesken. Näiden edellytysten täyttymiseksi jatkossa tulee ympäristönsuojeluun varmistaa riittävä henkilöresurssi. Ilman riittäviä resursseja ympäristönsuojelussa ei ole edellytyksiä käsitellä pilaantunutta maaperää

koskevia ilmoituksia niin, että toimivallan siirrolla voidaan tosiasiallisesti parantaa toiminnan tehokkuutta.

Taulukko 10. Valvontaohjelman mukaisten tarkastusten toteutuminen.

Yhteenveto valvontaohjelman mukaisista määräaikaistarkastuksista 2024				
Luvat yhteensä 1.1.2024	Laitoksen toimiala	Suunniteltu tarkastus	Toteutunut tarkastus	Luvat yhteensä 31.12.2024
Ympäristöluvat				
2	Metalliteollisuus	1	1	2
1	Energiantuotanto	1	0	1
3	Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	2	2	3
3	Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	0	0	3
4	Malmien ja mineraalien kaivaminen ja maaperän ainesten otto	3	1	4
8	Mineraalituotteiden valmistus	0	0	4
0	Nahan ja tekstiilien laitospäinen tuotanto ja käsittely	0	0	0
7	Elintarvikkeiden ja rehujen valmistus	1	1	7
1	Eläinsuojat	0	0	1
2	Liikenne	0	0	2
11	Jätteen ammattimainen tai laitospäinen käsittely sekä jätevesien käsittely	4	2	12
2	Muu toiminta	0	0	2
44	Yhteensä	12	7	41
Ympäristöluvat, ei aktiivista valvontatarvetta				
6	Perustusten boori-bentoniittikäsittely	0	0	6
16	Jätteen ammattimainen tai laitospäinen hyödyntäminen ja käsittely	0	0	16
1	Jäteveden käsittely, päättynyt toiminta	0	0	1
23	Yhteensä	0	0	23
Rekisteröity toiminta				

11	Energiantuotanto	3	0	11
2	Asfalttiasemat	1	1	2
3	Betoniasemat ja betonituotetehtaat	2	0	6
59	Polttonesteiden jakeluasemat	6	6	59
4	Pesulat	0	0	4
79	Yhteensä	12	7	82
Ilmoituksenvarainen toiminta				
1	Eläinsuoja	1	1	1
1	Ympäristölle ja terveydelle vaarallisten kemikaalien varastointi	1	0	1
2	Yhteensä	2	1	2
Maa-ainesluvut				
2	Maa-ainesluvut	2	2	2
2	Yhteensä	2	2	2
Ympäristöluvut, rekisteröity ja ilmoituksenvarainen toiminta ja maa-ainesluvut yhteensä				
150	Laitokset ja tarkastukset yhteensä	28	17	150